

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Αθήνα 27/03/2025
Αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π. 12938
(Σχετ.πρωτ. 5992, 7675,
8684, 11832, 12643)

Ταχ. Δ/ση Αριστοτέλους 19, Αθήνα
Ταχ. Κώδικας 10433
Πληροφορίες Κ. Μπλούκος
Τηλέφωνο 2132161345
Email ddy@moh.gov.gr

**ΠΡΟΣ:
ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**

ΘΕΜΑ: «Διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας κατόπιν υποβληθέντων κατά το έτος 2025 αιτημάτων των Περιφερειών Αττικής, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Στερεάς Ελλάδας, Δυτ. Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Κεντρικής Μακεδονίας»

Σχετ.

1. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131)
2. Την αριθμ. Υ14/09.07.2023 Απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη» (ΦΕΚ Β' 4435).
3. Η υπ' αρ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.14125/26-03-2024 Εγκύκλιος «Προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης των κουνουπιών, σχέδιο δράσης, σχετική ενημέρωση και προφύλαξη του κοινού για το έτος 2025» (ΑΔΑ:ΨΠΓΓ465ΦΥΟ-ΠΤΕ).
4. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 13924/17-01-2025 έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Εγκεκριμένα βιοκτόνα σκευάσματα για την αντιμετώπιση των κουνουπιών» και το συμπληρωματικό έγγραφο υπ' αριθμ. πρωτ. 72288/17-03-2025 (ΑΔΑ:ΨΠΓΓ465ΦΥΟ-ΠΤΕ).
5. Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.14396/07-03-2024 Εγκύκλιος «Σχέδιο Δράσης για τη λοίμωξη από τον Ιό του Δυτικού Νείλου» (ΑΔΑ: 6ΤΖΕ465ΦΥΟ-ΛΛΟ).
6. Η υπ' αριθμ. Πρωτ. Α1β/Γ.Π.12072/12-03-2025 Απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «Συγκρότηση και ορισμός μελών στην Επιτροπή για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Τροπικών Νοσημάτων» (ΑΔΑ: ΨΡΖ9465ΦΥΟ-Ι4Θ).
7. Το πρακτικό της 45ης Συνεδρίασης/18-03-2025 της Επιτροπής για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση Τροπικών Νοσημάτων και η σχετική ηλεκτρονική αλληλογραφία των μελών της Επιτροπής για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Τροπικών Νοσημάτων.
8. Το υπ' αρ. πρωτ. 219161/20-02-2025 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας/Περιφέρεια Αττικής «Χορήγηση έγκρισης διενέργειας αεροψεκασμών (προνυμφοκτονίες) στα αγροτικά και υγροτοπικά συστήματα της Περιφέρειας Αττικής για το

έτος 2025».

9. Το υπ' αρ. πρωτ. Π.Α.Μ.Θ./οικ.37812/194/03-02-2025 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας/Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης «Χορήγηση άδειας αεροψεκασμών στην Περιφέρεια ΑΜΘ με χρήση σκευασμάτων σε υγρή και κοκκώδη μορφή, για το έτος 2025»
10. Το υπ' αρ. πρωτ. 36109/14-02-2025 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας/ Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος «Χορήγηση άδειας αεροψεκασμών στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος για το 2025».
11. Το υπ' αρ. πρωτ. 40879/11-03-2025 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας/ Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας «Αίτημα για τη χορήγηση άδειας αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για την καταπολέμηση των κουνουπιών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) για το έτος 2025»
12. Το υπ' αρ. πρωτ. 74142/14-03-2025 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας/Περιφέρεια Πελοποννήσου «Χορήγηση άδειας για τη διενέργεια αεροψεκασμών στα αγροτικά και υδροτοπικά συστήματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου για το έτος 2025»
13. Το υπ' αρ. πρωτ. ΓΔΥΚΜ οικ.200821(1290)/18-03-2025 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας/Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας «Αίτημα για τη χορήγηση άδειας αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας για την καταπολέμηση των κουνουπιών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Π.Κ.Μ.) για το έτος 2025».

Σε εφαρμογή της Εγκυκλίου μας αναφορικά με τα προγράμματα καταπολέμησης των κουνουπιών για το έτος 2025 (σχετ.3), η Υπηρεσία μας, λαμβάνοντας υπόψη τις θετικές γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση Τροπικών Νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας (σχετ. 7) στα αιτήματα των Περιφερειών, εγκρίνει υπό τις προϋποθέσεις που ακολουθούν **την διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας σε περιοχές που δεν προσεγγίζονται με επίγεια μέσα** και περιγράφονται στα σχετικά αιτήματα (σχετ. 8-11) και ειδικότερα:

1. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ:** Εφαρμογές (προνυμφοκτονίες) από αέρος με πτητικό μέσο ελικόπτερο, σε περιοχές που δεν υπάρχει προσβασιμότητα από εδάφους: α) σε έκταση περίπου 4.000 στρεμμάτων στον Υδροβιότοπο Natura Εθνικού Πάρκου Σχινιά του Δήμου Μαραθώνος, της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής και β) στις περιοχές Βίδι, Αγία Σωτήρα, Stella Maris, Λίμνη Ψήφτα και στη Λιμνοδεξαμενή Καρατζά του Δήμου Τροιζηνίας-Μεθάνων, καθώς και στη Λιμνοθάλασσα Αλυκής του Δήμου Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων.
Εφαρμογές (προνυμφοκτονίες) από αέρος με μη επανδρωμένα ψεκαστικά πτητικά μέσα (ψεκαστικά drones), σε περιοχές απαγορευτικές για χρήση ελικοπτέρου ή σε επιλεγμένες μικρές εκτάσεις έως 100 στρέμματα, όπου δεν υπάρχει προσβασιμότητα από εδάφους με επίγεια συνεργεία. Οι συγκεκριμένες περιοχές που αναφέρονται αναλυτικά στις Τεχνικές Προδιαγραφές των Συμβάσεων έργων, βρίσκονται στα χωρικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων: Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής (στις περιοχές του Βουρκαρίου του Δήμου Μεγαρέων, Ψάθας του Δήμου Μάνδρας Ειδυλλίας και Λίμνης

Κουμουνδούρου του Δήμου Ασπροπύργου), Νότιου Τομέα Αθηνών (ρέμα Πικροδάφνης), Νήσων (σε περιοχές Βίδι, Αγία Σωτήρα, Stella Maris, Λίμνη Ψήφτα στο Δήμο Τροιζηνίας – Μεθάνων, καθώς και στη Λιμνοθάλασσα Αλυκής του Δήμου Πόρου, σε τμήματα της λίμνης Ψήφτα και στη Λιμνοδεξαμενή Καρατζά του Δήμου Τροιζηνίας-Μεθάνων αντιστοίχα) και Πειραιά (σε παρόχθια τμήματα του Κηφισού ποταμού, Κανάλι Μυρτιδιώτισσας του Δήμου Πειραιά, Ρέμα Προφήτη Δανιήλ στη Δημοτική Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Ρέντη και στις Λιμνοδεξαμενές του Δήμου Περάματος.) (σχετ. 8).

2. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ:** Σε ορυζώνες και φυσικά υδροτοπικά συστήματα του Δήμου Νέστου και Έβρου (Βόρειο και Νότιο τμήμα), τα παράκτια και παραποτάμια υδροτοπικά συστήματα του Νέστου, της Βιστωνίδας της Ισμαρίδας και του Έβρου (χαμηλή πτήση με ελικόπτερο) (σχετ. 9)
3. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ:** Τις ορυζοκαλλιέργειες στα αρδευτικά δίκτυα Ανθήλης, Ροδίτσας και Φακίτσας, έκτασης περίπου 9.000 στρεμμάτων. Οι ορυζώνες έχουν χαρτογραφηθεί από εξειδικευμένο προσωπικό και σε αυτούς θα διενεργούνται σε εβδομαδιαία βάση δειγματοληψίες, για τη διαπίστωση παρουσίας προνυμφών κουνουπιών και 2. Το φυσικό σύστημα στις εκβολές του Σπερχειού ποταμού, έκτασης 4.000 στρεμμάτων. Το σκεύασμα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί στους αεροψεκασμούς, είναι το B.t.i. στις εγκεκριμένες δόσεις. (σχετ. 10)
4. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ:** Οι μέγιστες δυνατές εκτάσεις προς ψεκασμό (χαμηλή πτήση με drones) για κάθε υδροτοπικό σύστημα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι οι ακόλουθες: Για τη λίμνη Χειμαδίτιδα περίπου 800 στρ (Ν. Φλώρινας), για τη λίμνη Ζάζαρη 350 στρ., (Ν. Φλώρινας), για τη λίμνη Βεγορίτιδα 100 στρ. (Ν. Φλώρινας), για τη λίμνη Πετρών 650 στρ, (Ν. Φλώρινας), για τη λίμνη Καστοριάς 1500 στρ. (Ν. Καστοριάς), για Δήμητρα και Παλιουριά 650 στρ περίπου (πλημμυρισμένοι αγροί και φυσικό σύστημα μαζί) (Ν. Γρεβενών), για τη Ν. Νικόπολη 25 στρ (πλημμυρισμένοι αγροί), (Ν. Κοζάνης) και για τη λίμνη Πολυφύτου - Ρύμνιο 800 στρ., (Ν. Κοζάνης). Σύνολο : 4875 στρέμματα (σχετ.11).
5. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ:** α) Στα φυσικά συστήματα του Δήμου Ευρώτα, στο φυσικό σύστημα Λίμνης Βιγκλάφια του Δήμου Ελαφονήσου, φυσικά και αγροτικά συστήματα Δήμου Σπάρτης της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας, β) Στα φυσικά και αγροτικά συστήματα του Δήμου Τρίπολης, στο φυσικό σύστημα της Λιμνοθάλασσας του Μουστού καθώς και στο φυσικό σύστημα στα Κάτω Βέρβενια της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας, γ) Στα φυσικά και αγροτικά συστήματα της Νέας Κίου, στο φυσικό σύστημα στο παραλιακό μέτωπο του Ναυπλίου, καθώς και στα φυσικά και αγροτικά συστήματα Νέας Τίρυνθας, Ίριας ,Κάντιας, Θερμησίας της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας, δ) Στα φυσικά και αγροτικά συστήματα του Δήμου Κορίνθου, Δήμου Λουτρακίου Αγίων Θεοδώρων – Περαιχώρας και Δήμου Σικυωνίων της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας, στ) Στα φυσικά και αγροτικά συστήματα πεδιάδας Παμίσου, στην περιοχή των Ορυζώνων στα διοικητικά όρια των Δήμων Μεσσήνης – Καλαμάτας, στο Παράκτιο Υδροτοπικό Σύστημα της Λιμνοθάλασσας της Γιάλοβας της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας.
Η διενέργεια ψεκασμών από αέρος, όπου κριθεί αναγκαίο και δεν υπάρχει δυνατότητα επίγειας πρόσβασης, ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της προς ψεκασμού εστίας, θα πραγματοποιείται από πτητικά μέσα (ελικόπτερο ή με μη επανδρωμένα ψεκαστικά πτητικά μέσα - ψεκαστικά drones) (σχετ. 12).
14. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ:** Σε ορυζώνες και στα υδροτοπικά συστήματα. Ειδικότερα, στις ρυζοκαλλιέργειες και στο φυσικό σύστημα τουλάχιστον 3 φορές με

συνολική ετήσια κάλυψη επτακόσιων εξήντα χιλιάδων (760.000) στρεμμάτων (από ελικόπτερο πολύ χαμηλής πτήσης ή drones) (σχετ. 13).

Προϋποθέσεις εφαρμογής αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας:

1. Για τις προαναφερόμενες εφαρμογές αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν **μόνο τα εγκεκριμένα για χρήση από αέρος βιολογικά βιοκτόνα** που αναφέρονται στα σχετ.4 έγγραφα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην εγκύκλιο του 2025).
2. Η εφαρμογή των σκευασμάτων θα γίνει υπό την ευθύνη, εποπτεία και καθοδήγηση των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειάς σας, οι οποίες θα λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για την ορθή εφαρμογή τους, **σύμφωνα πάντα με τους όρους και περιορισμούς** (δόση, συχνότητα εφαρμογής κ.λπ.) **που καθορίζονται στις** αναφερόμενες στο σχετ. 4 **εγκρίσεις κυκλοφορίας των εγκεκριμένων για χρήση από αέρος σκευασμάτων, καθώς και στην σχετ. 3 Εγκύκλιο**. Τονίζεται η ανάγκη τεκμηρίωσης των εφαρμογών σε πραγματικό χρόνο και η διασφάλιση ομοιόμορφης κάλυψης των επιφανειών.
3. Αναφορικά με τα πτητικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν στους αεροψεκασμούς (ελικόπτερα, αεροπλάνα πολύ χαμηλής πτήσης ή άλλου τύπου πτητικά μέσα π.χ. drones), πρέπει να πληρούν τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που θέτει η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.
4. Η διάρκεια ισχύος του παρόντος αφορά στο έτος 2025 και επεκτείνεται βάσει της σχετ.3 εγκυκλίου μας (Κεφ. Δ.2 παρ.8) **καθ' όλη τη χρονική διάρκεια του συμβασιοποιημένου έργου ολοκληρωμένης διαχείρισης των κουνουπιών κάθε αιτούμενης Περιφέρειας**.
5. Μετά το τέλος των εφαρμογών, οι εποπτεύουσες Υπηρεσίες της Περιφέρειάς σας οφείλουν να μας υποβάλλουν λεπτομερείς εκθέσεις για όλα τα στάδια εφαρμογής της μεθόδου με στοιχεία για την αποτελεσματικότητά της καθώς και να μας γνωστοποιήσουν την ημερομηνία λήξης του συμβασιοποιημένου έργου ολοκληρωμένης διαχείρισης των κουνουπιών.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε προηγουμένως να εξαντλούνται όλα τα μέτρα εξυγίανσης των εστιών ανάπτυξης των προνυμφών και της εφαρμογής προνυμφοκτόνων από εδάφους.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

- Περιφέρεια Αττικής, Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (anna.megalou@patt.gov.gr, gdym@patt.gov.gr)
- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (ddy@pamth.gov.gr)
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (a.platia@pste.gov.gr)
- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (d.dy@pdm.gov.gr, i.vasileiadou@pdm.gov.gr)
- Περιφέρεια Πελοποννήσου, Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (diamantopoulosv@yahoo.com, kamarinopoulos@arcadia.gr)
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (M.Georgota@pk.gov.gr, gdygeia@pkm.gov.gr)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής (bvagias@minagric.gr, ethrapsanaki@minagric.gr)
- ΕΟΔΥ – Υπόψη κ.Πρόεδρου (president@eody.gov.gr)
- Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (a.michaelakis@bpi.gr)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού
2. Γρ. Αναπλ. Υπουργού
3. Γρ. Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας
4. Γρ. Προϊσταμένης Γενικής Δ/νσης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
5. Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος- Τμήμα Α' (3)